

tolden. Eksempelvis skal jeg blot anføre, at det er mig bekendt, at et af vore store Skibsværfter i de sidste Aar har maattet se hele sin Fortjeneste paa de betydelige Bestillinger, det har haft fra Udlandet, opslugt af Materialtolden. Paa denne Maade vanskeliggør man Konkurrencen med Udlandet for en af de sundeste og naturligste danske Industrier, men der er ikke Tvivl om, at naar denne Industri dog har kunnet konkurrere trods de fortvivlede Toldforhold, saa vil den, naar man stiller den frit — uden Skibstold som uden Materialtold — kunne gøre store Fremskridt og beskæftige et betydelig større Antal Arbejdere end nu, samtidig med, at man befrier det danske Skibsrederi for en tryk-kende Byrde. Noget lignende, som her er sagt, gælder ogsaa Jærindustrien. Ganske vist indvindes de Fordele, hvorom der her er Tale, bestandig saaledes, at de hidtil indehavte urimelige Privilegier beklippes noget, og at til Gengæld de, der hidtil have lidt under Uretfærdigheden i vor Beskatning, faa en Fordel. Se vi endelig Sagen fra det tredje Synspunkt, den Forskydning mellem de beskyttede og ubeskyttede Virksomheder, som fremkommer ved, at man forringer Storindustriens Toldbeskyttelse med 20—25 pCt., saa vil denne Forskydning jo betyde, at i den Konkurrence om Kapital og Arbejds-kraft, som bestaar mellem de beskyttede og ubeskyttede Virksomheder, og i hvilken de førstnævnte hidtil har været i højeste Grad begunstigede gennem Toldlovgivningen, vil det efter Toldreformens Gennemførelse dog blive de sidstnævnte noget lettere at bestaa. Se vi Toldloven under disse tre Synspunkter, af hvilke der maa tillægges hver enkelt en betydelig Vægt, forekommer det mig uimodsigeligt, at denne Toldlov vil have langt større Betydning for Befolkningen end den foreslaaede Reform af de direkte Skatter. Jeg er selvfølgelig ikke blind for, og det har ingen her været blind for, at en Kompensation vil være nødvendig, for at den her foreslaaede Toldlov skal kunne gennemføres. Man har kun ikke her villet tage endeligt Standpunkt til Kompensationsspørgsmaalet, førend man vidste, om der overhovedet var Udsigt til at gennemføre Skattelovforslagene, dette ved man jo imidlertid endnu ikke, idet der stadig staaer saa væsentlige Stridsspørgsmaal Folketinget og Landstinget imellem paa Toldloven og de direkte Skattelove, at man kan sige sig selv, at hvorledes Folketinget end vilde stille sig til Kompensationsspørgsmaalet, vilde det, saa længe disse Uoverensstem-

melse ikke vare fjernede, være umuligt at gennemføre Skattereformerne. Først naar Enighed i øvrigt er opnaaet vil det endelige Standpunkt kunne tages med Hensyn til Kompensationsspørgsmaalet. Jeg skal imidlertid ikke lægge noget Skjul paa, at jeg, som jeg ogsaa udtalte det ved Toldlovens første Behandling, ikke betragter det som udelukket, at Kompensation kunde findes ogsaa ved Forhøjelse af Brændevinsskatten, og det har man heller aldrig nogensinde benægtet i Tinget. Spørgsmaalet er kun, hvad der vindes derved, *hvilken* Skattereform vi kunne opnaa for at yde denne Kompensation, og jeg er da fuldkommen enig i, at vi ikke kunne tage den her foreslaaede Brændevinsskat i Forbindelse med den Toldlov, der er kommen herved fra Landstinget; derved vilde intet vindes, tværtimod det vilde være et Tilbageskridt. Men lige saa lidt vil nogen paastaa, at en Toldlov ledsaget af en Brændevinsskat, selv om Brændevinsskatten bliver meget mindre end foreslaaet, og Toldloven bød langt større Fordele end Landstingets Toldlov ikke skulde kunne betyde et Fremskridt. Der kan godt gives Kompensation ved en maadeholden Forhøjelse af Brændevinsafgiften, og dog kan den ubemidlede Befolkning faa en virkelig Nedgang i Tolden paa sine Forbrugsartikler. Som jeg har fremhævet, kunde man jo ogsaa tænke sig at søge Kompensation paa anden Maade, men i hvert Fald er det sikkert, at Toldreformen, selv Kompensationen medindbefattet, vil kunne bringe hele Samfundet og ikke mindst den ubemidlede Befolkning en betydelig Fordel og en langt større end den, der kan vindes ved de direkte Skattelove, og jeg skulde derfor i allerhøjeste Grad beklage, om man kom til en ensidig Afgørelse af Skattelovene. I den Henseende deler jeg Syn med det ærede Medlem for Slagelse (Køedt) med Hensyn til Ønskeligheden af, at Toldloven og de direkte Skattelove følges ad. Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem i, at de direkte Skattelove, saaledes som de oprindelig ere forelagte her, skulde indeholde nogen Ubillighed mod de ubemidlede; jeg betragter dem som et Fremskridt, men som et Fremskridt der ikke paa langt nær vilde kunne staa Maal med hvad der vilde naas ved en samlet Gennemførelse af Skattereformerne. De direkte Skatters Reform kan aldrig faa den Betydning som de indirektes bl. a. andet fordi disse dreje sig om et mange Gange større Beløb og fordi de ganske anderledes gribe ind i alle Samfundets Forhold. I